

Svetlana Aleksandrovna Aleksijevitš

Valkovenäläinen
toimittaja ja kirjailija.

Nobelin kirjallisuuspalkinto
vuonna 2015

"hänen moniäänisistä
teoksistaan, kärsimyksen ja
rohkeuden monumentista
ajassamme"

<http://www.alexievich.info/indexEN.html>

Svetlana Aleksijevitš (lähde: Wikipedia)

Syntynyt	31. toukokuuta 1948 (ikä 67) Stanyslaviv (vuodesta 1962 lähtien Ivano-Frankivsk*), Ukrainan SNT
Ammatit	kirjailija , toimittaja
Kansallisuus	Neuvostoliitto → Valko-Venäjä
Tyylilajit	dokumenttiromaani , tietokirjallisuus , kaunokirjallisuus , realismi
Aiheet	synkkä kuvitelma tulevaisuuden maailmasta, historia
Ensimmäinen teos	<i>Sodalla ei ole naisen kasvoja</i> (1985)
Tuotannon kieli	venäjä
Tunnustukset	Nobelin kirjallisuuspalkinto (2015)
Sivusto	alexievich.info
Neuvostoliiton kirjailijaliiton jäsen 1983.	

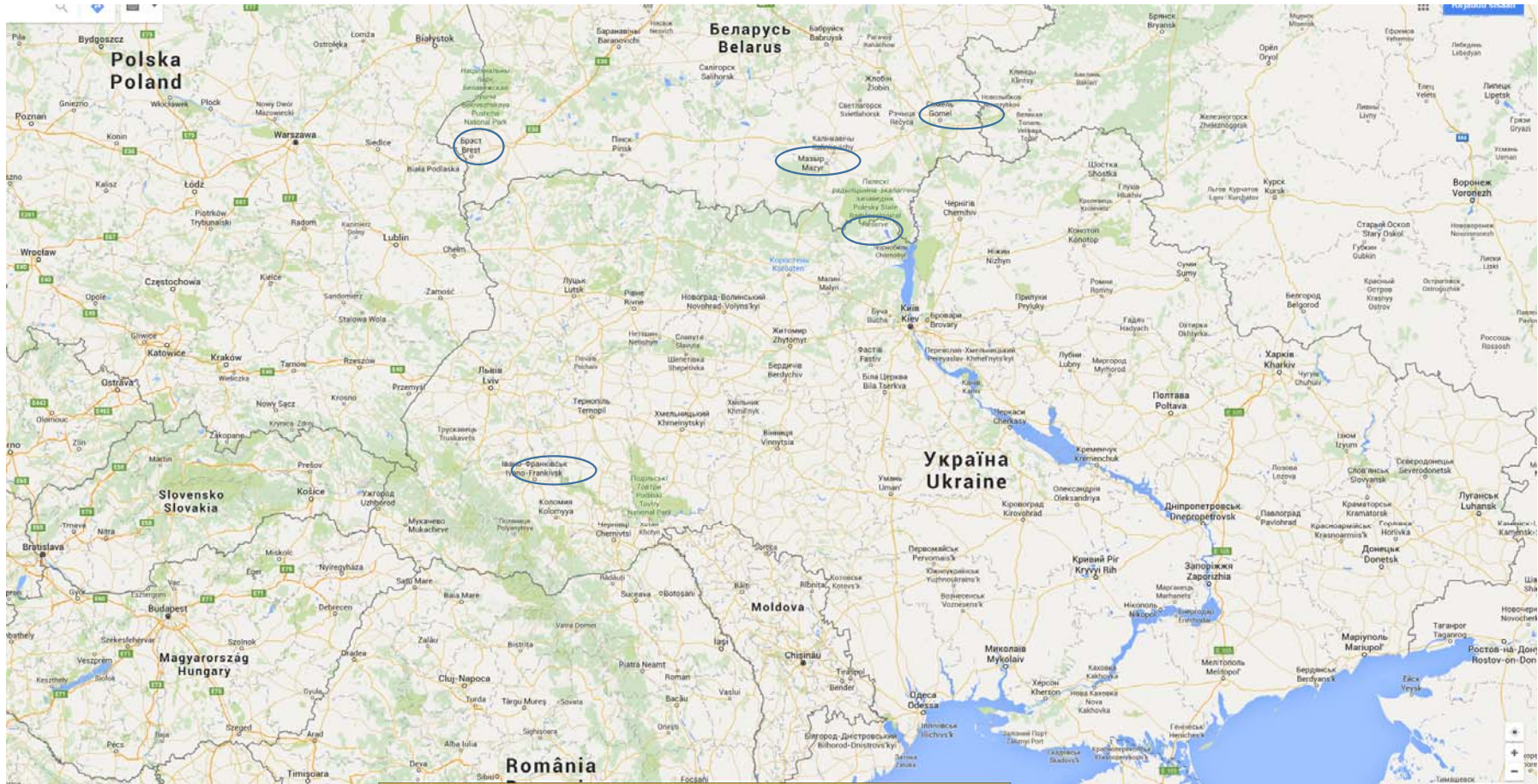
*Syntymäkaupunki **Ivan Jakovyč Frankon** mukaan (1856–1916);
-runoilija, kirjailija, toimittaja
-kirjallisuus- ja yhteiskuntakriitikko
-taloustieteilijä.
-vallankumouksellinen demokraatti
-perusti Ukrainan sosialistisen liikkeen.

Elämänvaiheet (lähde: Wikipedia)

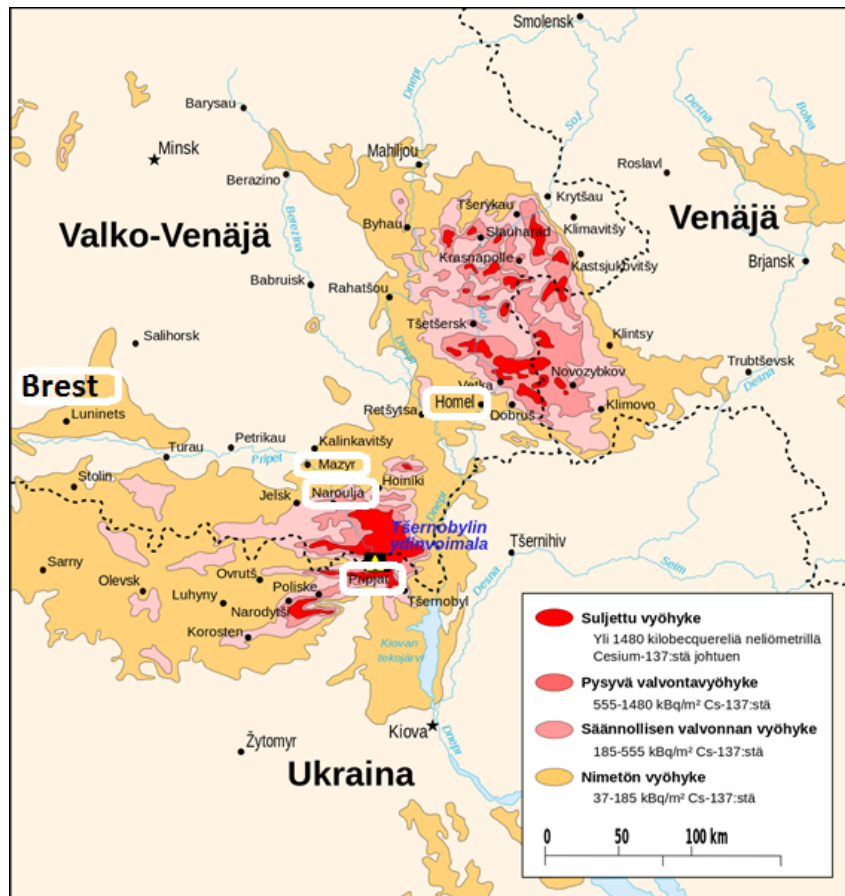
- Svetlana Aleksijevitšin isä oli valkovenäläinen sotilas ja äiti ukrainalainen. Isän sotilaspalveluksen päätyttyä perhe muutti Valko-Venäjälle.
- Vuonna 1965 hän kävi koulun loppuun Homelin alueen Petrykaun piirin Kopatevitšissä.
- Hän työskenteli historian ja saksan kielen opettajana Mazyrin piirissä. Samalla hän työskenteli vuodesta 1966 lähtien Narouljassa ilmestyneen piirikunnallisen **Prypjatskaja prauda -lehden toimituksessa**.
- Aleksijevitš valmistui v. 1972 Valko-Venäjän valtionyliopiston journalismin laitokselta.
- Hän siirtyi Brestissä ilmestyvän Majak kommunizma -lehden toimitukseen. Vuodesta 1976 lähtien hän toimi kansallisessa Neman-aikakauslehdessä.
- Vuodesta 1984 lähtien Aleksijevitš on kirjoittanut freelance-pohjalta.
- Hän muutti vuonna 2000 ulkomaille ja asui runsaat kymmenen vuotta Italiassa, Pariisissa (Ranskassa), Münchenissä (Saksassa) ja Ruotsissa. Hän palasi v. 2013 Valko-Venäjälle.
- Svetlana Aleksijevitš tunnetaan presidentti Lukašenkan sisä- ja ulkopolitiikan arvostelijana.

Svetlana Aleksijevits Ukrainassa ja Valko-Venäjällä

Svetlana Aleksijevits -Pirtin klubi 1.12.2015 Pekka Kallioniemi

Svetlana Aleksijevits Ukrainassa ja Valko-Venäjällä

Kirjailijanura (lähde: Wikipedia)

- Kirjallisen työnsä Svetlana Aleksijevitš aloitti vuonna 1975. Ensimmäinen teos ”Sodalla ei ole naisen kasvoja” valmistui vuonna 1983, mutta julkaistiin vasta v. 1985 Perestroikan myötä.
- Ensiteos sai erittäin laajan levityksen – yli kaksi miljoonaa kappaletta. Myöhempien teosten julkaiseminen takkuili.
- Pääteokset pohjautuvat laajoihin haastatteluihin. Hän haastattelee teosta varten yleensä 400–700 ihmistä ja valmistelee teosta 3–4 vuotta.
- Moskovalaiset kustantamot ovat julkaisseet hänen päätuotantonsa venäjäksi.
- Teoksia on käännetty lukuisille kielille, ja kaikki Aleksijevitšin pääteokset on saatavilla esimerkiksi ruotsiksi.
- Kirjailijasta on julkaistu myös kirjailijahaastatteluja sisältävä teos *Fria ord på flykt* (2012).

Haastattelut kirjojen perustana (Lähde:Kirjasampo/Marikan kirjajuttuja)

Aleksijevitš pohjaa romaaninsa valtavaan määrään haastatteluja. Hän kiertelee kaupunkeja ja maaseutua ja etsii ihmisiä, jotka ovat omakohtaisesti kokeneet tai todistaneet omin silmin jotain sellaista, mistä Aleksijevitš haluaa kirjoittaa.

Hän ei haastattele virallisia tahoja tai valtaapitäviä, vaan etsii aivan tavallisia ihmisiä: työmiehiä, naisia, lapsia. Hän antaa kirjoissaan äänen niille, joita ei historiakirjoista yleensä löydy.

Näiden satojen haastatteluiden jälkeen Aleksijevitš alkaa työstää kirjaa ja jokainen prosessi kestää useita vuosia. Ei siis mikään ihme, ettei häneltä tärähdä markkinoille vuosittain uutta teosta.

Dokumenttiromaani, ihmisen tunteet (Lähde: Kirjasampo/Marikan kirjajuttuja)

Kotisivuillaan Aleksijevitš kertoo etsineensä kauan kirjallisuudenlajia, joka sopisi hänen tapaansa ajatella ja katsoa maailmaa. Kaikenlaisten kirjallisten kokeilujen jälkeen hän löysi **dokumenttiromaanin**, joka tuntui heti omalta.

Hänen missionaan on sanoittaa historiaa yksilöiden kautta ja tuoda historiakirjoitukseen erityisesti mukaan tunteet:

- sen miltä ihmisistä tapahtumahetkellä tuntui ja
- miltä heistä tuntuu nyt, kun tapahtumista on kulunut vuosikymmeniä.

Harva kauheita kokenut pystyy vuosienkaan jälkeen puhumaan näkemästään ja kokemastaan ilman liikutusta. **Historia on täynnä tunnetta, jonka perinteinen historiakirjoitus on häivyttänyt olemattomiin.**

Teokset (suomennetut sinisellä fontilla) (lähde: Wikipedia)

Teossarjassa *Utopian äänet* ([ven.](#) Golosa utopii), joka edustaa kirjailijan päätuotantoa, on julkaistu seuraavat teokset:

- *U voiny – ne ženskoje litso* (1985 'Sodalla ei ole naisen kasvoja', naissotilaista s. 1988)
- *Poslednije svideteli* (1985, 'Viimeiset todistajat', lapsuudesta, joka hukkuu sotaan.)
- *Tsinkovyje maltšiki*, (1991, 'Sinkkipojat', Afganistanin sodan rikoksista ja uhreista)
- *Zatšarovannyje smertju* (1993, 'Kuolemasta lumoutuneet', itsemurhaa yrittäneistä)
- *Tšernobylskaja molitva: Hronika buduštšego* (1997, 'Tšernobylistä nousee rukous', s. 2000)

Pitkän tauon jälkeen julkaistiin:

- *Vremja second-hand. Konets krasnogo tšeloveka*, (2013, 'Käytetty (second-hand) aika, punaisen ihmisen loppu)

Kirjoittamisen tavoite (Lähde:Kirjasampo/Marikan kirjajuttuja)

Aleksijevitš kertoo kirjoittavansa siksi,

- ettei uusia sotia syttyisi ja
- että menneisyyden virheet voitaisiin välttää.

Hän haluaisi, että kaikki lapset saisivat pitää lapsuutensa, sillä sen he ovat viattomina ansainneet.

Toive on naiivi, hän myöntää sen itsekin, mutta jos kukaan ei pyri vilpittömästi parempaan maailmaan, ei mikään koskaan muutu.

Palkinnot (lähde: Wikipedia)

- Useita palkintoja Neuvostoliitossa ja Venäjällä. Muualta mm.
- [Kurt Tucholsky-palkinto](#), Ruotsin PEN, 1996
- [Ryszard Kapuściński -palkinto](#) kirjallisesta reportaasista, Puola 2011 ja 2015
- [Saksan kirjakauppiaiden rauhanpalkinto](#), 2013
- Ranskalainen kirjallisuuspalkinto, [Prix Médicis essai](#), Ranska, 2013
- Ranskan taiteen ja kirjallisuuden kunniamerkki, [Ordre des Arts et des Lettres](#), Ranska, 2014
- [Nobel](#)-palkinto, 2015

Nobelin kirjallisuuspalkinto

- Nainen on nyt voittanut Nobelin kirjallisuuspalkinnon 14 kertaa.
- Aleksijevitšille myönnetty Nobelin kirjallisuuspalkinto avartaa olennaisesti Ruotsin akatemian kirjallisuuskäsitystä, sillä palkinto myönnettiin nyt ensimmäistä kertaa kirjailijalle, joka kirjoittaa [reportaasikirjoja](#) ja hyödyntää [sitaattitekniikkaa](#). Näin Aleksijevitš on kehittänyt uudenlaisen journalistisen kirjallisuudenlajin /Wikipedia/.

Mielipiteet Nobelin saajasta (Lähde:Kirjasampo/Marikan kirjajuttuja)

Tutustuttuani Aleksijevitšin kirjailijauraan ja kahteen suomennettuun teokseen, taidan yhtyä mielipiteisiin siitä, että palkinto saisi tänä vuonna mielellään mennä Aleksijevitsille.

- Nobel-tunnustuksen myötä hänen tuotantonsa leviäisi entistäkin laajemmalle ja yhä useampi lukija tarttuisi hänen tärkeisiin teoksiinsa.
- Maailmamme tarvitsee lisää inhimillisyyttä ja Svetlana Aleksijevitšin kaltaisia empaattisia kirjoittajia.

Kirjailijan englanninkieliseltä kotisivulta

”Etsin eloa havainnoille, vivahteille ja yksityiskohdille. Koska kiinnostukseni elämässä ei ole tapahtuma sinänsä, sota sinänsä, Tsernobyli sinänsä tai itsemurha sinänsä. Olen kiinnostunut siitä mitä tapahtuu ihmisenä olemisessa. Mitä siinä tapahtuu meidän aikanamme. Miten ihminen toimii ja reagoi. Kuinka paljon biologista ihmistä hänessä on, kuinka paljon hän on aikansa ihminen ja kuinka paljon ihminen ihmiselle.”

(käännökseni englanninkielisestä tekstistä)

- Svetlana Aleksijevitš – (Lähde:Kirjasampo/Marikan kirjajuttuja)

- *”En ole kiinnostunut tapahtumista sinänsä; en sodasta sinänsä; en Tsernobylin onnettomuudesta sinänsä. Olen kiinnostunut siitä, mitä ihmisille niissä tapahtuu; miten ihminen toimii ja reagoi; mitä hän tuntee.”*

Home

"I'm searching life for observations, nuances, details. Because my interest in life is not the event as such, not war as such, not Chernobyl as such, not suicide as such. What I am interested in is what happens to the human being, what happens to it in of our time. How does man behave and react. How much of the biological man is in him, how much of the man of his time, how much man of the man."

A SEARCH FOR ETERNAL MAN

In lieu of biography

I've been searching for a genre that would be most adequate to my vision of the world to convey how my ear hears and my eyes see life. I tried this and that and finally I chose a genre where human voices speak for themselves. Real people speak in my books about the main events of the age such as the war, the Chernobyl disaster, and the downfall of a great empire. Together they record verbally the history of the country, their common history, while each person puts into words the story of his/her own life. Today when man and the world have become so multifaceted and diversified the document in art is becoming increasingly interesting while art as such often proves impotent. The document brings us closer to reality as it captures and preserves the originals. After 20 years of work with documentary material and having written five books on their basis I declare that art has failed to understand many things about